

Kultura i życie

Losy tych na obczyźnie

O dipisach i Polakach w Brytyjskiej Armii Renu

Najnowsza książka Arno Giese to już szesnasta w jego dorobku twórczym. Autor specjalizuje się głównie w tematyce religijnej – m.in. opublikował jedenaście pozycji w cyklu „Królowa Narodu“, w którym przedstawia sanktuaria maryjne – ale nie stroni też od tematyki polityczno-społecznej, zwłaszcza w odniesieniu do okresu drugiej wojny i okupacji hitlerowskiej. Podejmuje też tematykę dokumentującą dzieje Polonii w Niemczech oraz losy ludzi, których wojna rzuciła na obczyznę.

Ta właśnie tematyka stanowi zasadniczą część „Polskich orlów nad Renem“.

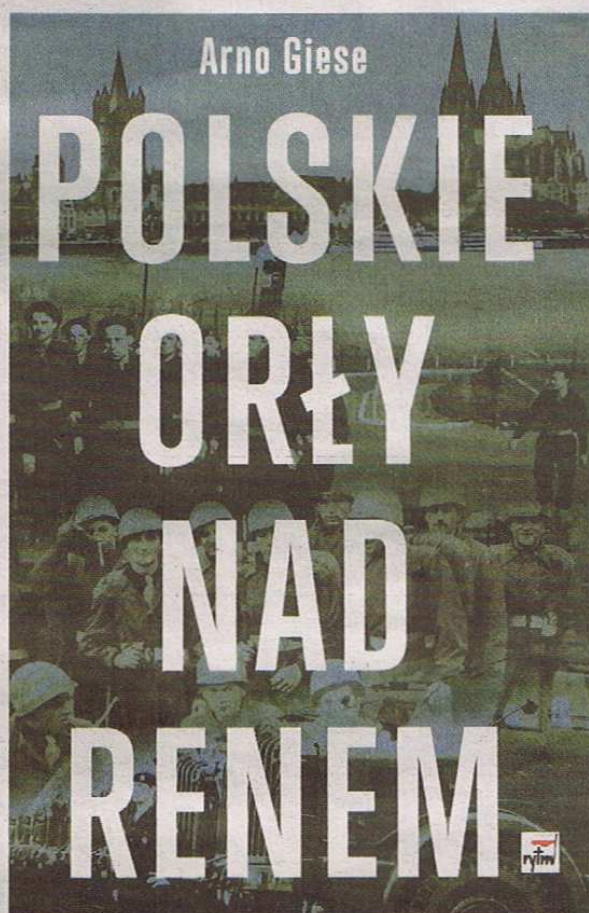
Szczegółne miejsce w tej książce zajmują dwa rozdziały – czwarty „W obronie dipisów“ i piąty „Brytyjska Armia Renu“ (British Army of Rhine). Oba mają logiczne powiązanie, bo właśnie dipisi (displaced persons) stanowili znaczącą grupę Polonusów, służących w oddziałach wartowniczych, a później także w kompanii transportowej, m.in. w „317“ w Hamm/Westf. w ramach JW 617 Transportu Czołgów.

Zarówno losy dipisów, jak i dzieje polskich formacji w Brytyjskiej Armii Renu są najmniej znane. Dlatego dobrze się stało, że Arno Giese właśnie te luki wypełnił.

Współautorem rozdziału poświęconego Polakom w Brytyjskiej Armii Renu jest Tadeusz Sokołowski. Pełnił wówczas funkcję instruktora wyszkolenia. Z jego prywatnego archiwum, a także pamiętek zebranych od dawnych kolegów, pochodzą liczne zdjęcia i dokumenty, które znakomicie uzupełniają wydawnictwo.

Sokołowskiemu, jego losom i dokonaniom, jako ofiarne i niestrudzonego działacza w środowisku niemieckiej Polonii, autor poświęcił też sporo miejsca w rozdziale, w którym skreślił dipisowskie życiorysy.

Dobrze się stało, że Arno Giese zasadniczy temat swojej publikacji uzupełnił obszernie potraktowanym tłem uwarunkowań historycznych: w rozdziale pierwszym pokazuje między innymi na przykładzie miasta Haren, jak Polacy potrafili organizować

swoje życie w powojennych Niemczech. W pozostałych częściach wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do napaści Niemiec hitlerowskich i Rosji sowieckiej na Polskę. Liczne dane statystyczne, tabele, zdjęcia, różnorodna korespondencja wzbogacają tę publikację, której wartości informacyjnej i dokumentacyjnej trudno nie docenić.

„Polskie orły nad Renem“ to kolejny ważny przyczynek dokumentujący dzieje Polaków i Polonii po drugiej wojnie światowej w Niemczech. W dorobku autora – Arno Giese – z pewnością jedna z bardziej znaczących pozycji.

Przy wsparciu Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych starannie wydana została przez Oficynę Wydawniczą RYTM w Warszawie.

ISBN: 978-83-7399-584-0.

Informacje dot. sprzedaży:
www.rytm-wydawnictwo.pl